

Name of recording: Työvalmennus-Pee-ja-Poo-podcast

Poo [00:00:05]: No niin, tervetuloa. Yks uus podcast-sarja. Tää on nyt Pee ja Poo, Pirjo ja podcast. Meillä on paljon tosiaan semmosia arjen tulisieluja, työvalmentajia - ootteko kuullut sanaa työvalmentaja? Mut minkä takia, keitä ne on, miks ne on olemassa? Miltä näyttää tulevaisuuden työelämä tän työvalmentajan näkökulmasta? Mikä luo intohimoa niille siihen sen ohjaustyöhön, uskoa valmentamiseen? Niihin verkostoihin, niiden avulla löydettäviin mahdollisuuksiin... Tästä kaikesta oltais nyt keskustelemassa vähän aikaa. Ja ketä meitä on keskustelemassa? Meillä on semmonen huvittava juttu, että Invalidisäätiössä meitä on kaks Pirjoa töissä, joilla molemmilla sukunimi alkaa P:llä. Me ollaan nyt päätetty että Pirjo Pellikka - mä esittelen hänet - hän on Pee. Lyhennettä Pee käytetään nytten ja Pee toimii säätiössä työvalmentajana ja se on saanut just tämmösen Vatesin myöntämän Vuoden tulisielu -tunnustuksen. Siis Vuoden tulisielu meillä töissä. Ja se on tehnyt siis Pee oikeesti urauurtavaa semmosta käytännön työvalmennustyötä. Se on oikea guru tällä alallaan. Tehnyt vuosikymmenten ajan töitä erilaisten ryhmien kanssa niin yksityisellä, kuin kunnallisella sektorillakin. On ilo tehdä töitä Peen kanssa. Hän on kehittänyt muun muassa myös tämmöstä tuettua oppisopimusmallia. Tuo siis meille taloon tuhannesti erilaisia näkökulmia. Pee, ole hyvä.

Pee [00:01:49]: Kiitos, Poo. Elikkä mulla on nyt kunnia esitellä Pirjo Poutala, elikkä Poo. Me ollaan huvittavasti joskus sillon, kun me ensi kertoja tavattiin, niin me ollaan laitettu aina... Kutsuttu itseämme Pii ja Poo - Pii, Poo. Poo on tämmönen projekti-intoilija ja uskoo parempaan tulevaan, ihmisoikeuksiin ja yhteistyön avulla toteutettuihin tämmösiin mahdollisuuksiin ja pyrkii myös yhteistyössä täyttämään unelmia. Tällä hetkellä Poo toimii Invalidisäätiön avainasiakkuuspäällikkönä ja rakentaa sitä kautta parempia asiakaskokemuksia ja on asiakaskokemusten palvelujen puolestapuhuja.

Poo [00:02:41]: No, mut Pee, sä oot oikeesti siis se alan ammattilainen, työvalmentaja, niin voisits sä kertoa nyt näille meidän kuulijoille, että mitä se työvalmennus oikeesti on - missä sitä tehdään? Kehu vähäsen, mitä te oikein ootte.

Pee [00:02:52]: No, itse asiassa me ollaan tietysti rautaisia ammattilaisia ja itse tällä hetkellä työskentelen oppilaitosympäristössä, mutta olen myös ollut vammaispalvelussa töissä. Sitten tuotetaan hyvin, hyvin paljon erilaisia palveluja monenlaisille ihmisille, joissa sitten tuetaan ihmisiä työhön pääsyssä, työssä pysymisessä. Mutta jos mä puhun tästä oppilaitosmaailmassa tuotettavasta työhön valmennuksesta, niin meillä on mahdollisuus olla opiskelijan koko opintojen ajan. Kulkea siinä rinnalla, tukea ammatti-identiteetin kasvua, mutta sitten ite tykkään nykyään puhua tästä osaamisidentiteetistä, elikkä siellä

mietitään vähän kaikkia muita taitoja sen ammattiosaamisen lisäksi mitä tarvitaan siellä työelämässä, sosiaalisia taitoja. Miten mä pystyn vaikuttamaan siihen omaan työhöni? Tietysti yks tämmönen asia on, että käydään sitten tämmösiä työelämän pelisääntöjä nuorten kanssa läpi, koska tänä päivänä nuorilla on hyvin, hyvin vähän työkokemusta, eli se asia on vierasta. Sit tietysti kun oppiminen tapahtuu hyvin paljon tänä päivänä siellä työelämäympäristöissä, niin me ollaan siellä hyvin vahvasti mukana. Me ollaan siellä työpaikoilla mukana. Sit tietysti, kun opiskelija on valmistumassa ja sitten monella, tai oikeastaan kaikilla opiskelijoilla on haave työllistyä opintojen jälkeen, niin sitten me tuetaan heitä siinä työelämään pääsyssä. Ja sitten mä oon myös onnekas yhtä lailla kuin tuo Pookin, että pääsee tekemään myös niiden työnantaja-asiakkaiden kanssa töitä. Me ollaan myös monesti työvalmentajina sen työnantaja-asiakkaan tukena ja se on nyt se...

Poo [00:04:40]: Ootte kyllä uskomattomia fakiireja, kun kuuntelee tosta listaa mitä te kaikkee teette. Ei oo ihme, että oot saanut tulisielu-maininnan tosta työstäs. Nyt kun koulut on päättymässä, opiskelijoiden lukuvuosi on päättymässä, niin me joskus käytiin sitä keskustelua, mutta meitä kiinnostaa oikeesti erityisesti tällä hetkellä nuoret. Me ajateltiin, että tässä podcastissa me ehkä keskityttäis siihen nuorten rooliin. Onks se OK Pirjo edelleen sulle?

Pee [00:05:11]: Sopii oikein hyvin.

Poo [00:05:13]: Okei. Mitäs sä oot mieltä tästä, et kuuluuko osaamisen kehittäminen... Onks se oikeus niinkun kaikille?

Pee [00:05:18]: No, mun täytyy nyt vaan vastata et totta kai, kyllä se on kaikille kuuluva. Jotenkin mä nään, että... Tai miksei kuuluis kaikille? Mun mielestä se on jotenkin itsestäänselvyttä, mutta sit tietysti se että miten me mahdollistetaan se kaikille, niin se on mun mielestä se iso kysymys.

Poo [00:05:38]: Niin, se on kyllä totta.

Pee [00:05:41]: Niin. Miten me yhdessä luodaan niitä sellasia erilaisia toimintaympäristöjä, missä jokainen voi kokea onnistumisia ja tavallaan niitä semmosia oppimisen kokemuksia, koska mä ite vahvasti rummutan sen mukaan että niillä toimintaympäristöillä on tosi iso merkitys meidän toimintakykyyn. Et niiden muokkaaminen ja niiden pohtiminen... Ja eikä niitä välttämättä tarvii muokatakaan. Mä uskon, että suurimmalle osalle nuorille löytyy oikeanlainen toimintaympäristö, kun me jaketaan sitä hakea. Mä jotenkin uskon myös siihen.

Poo [00:06:21]: Samaan uskon kyllä minäkin. Ja sit oikeasti, tää osaamisen kehittäminen, sehän maksaa. Se oikeesti maksaa rahaa. Me on paljon puhuttu sitä, että mikä se on se kustannus kenellekin, kuinka paljon kannattaa sijoittaa. Mut Sitra teki siis sellasen selvityksen, et millä hinnalla... Se on just huhtikuussa julkaistu ja muun muassa nuorten kohdalla siellä sanotaan semmosta, että jos on 10 000 nuorta ja ne ei oo työssä eikä koulutuksessa, niin se maksaa yhteiskunnalle kolmen vuoden aikana 255 miljoonaa. Jos se jatkuu se semmonen ei ole töissä eikä koulutuksessa, niin 30 vuoden aikana se maksaa, jos mä osaan lukea oikein tätä, niin kaks miljardia 550 miljoonaa, niin onks meillä varaa tämmöseen droppaukseen. Eiks nyt tähän osaamiseen sijoittamiseen, oli haasteita minkälaisia tahansa sillä nuorella, niin eikös sijoitus kannata?

Pee [00:07:20]: No, kyllä. Kyllä ja sit jotenkin, kun me osattais kohdentaa tavallaan ne tukitoimet mitä se nuori tarvitsee, on se sitten oppilaitoksessa, tai on se sit suorittanut jonkun tutkinnon, tai... Ja se on hakeutumassa työelämään, niin, tota... Niinkun sä sanoit Poo, että me säästettäis siinä ihan hirveesti rahaa, mutta sit joskus tuntuu aina, että ain se on vain jostain kiinni, mut se, että... Ja sit se saattaa hetkessä kirpaista, kun laitetaan esimerkiks rahaa kiinni henkilöstöresursseihin, niin esimerkiks palkkaamalla työvalmentajia tai työhön valmentajia. Mut se tulee sit tulevaisuudessa. Se maksaa aika isosti ittensä takaisin, koska toi minkä sä sanoit ton luvun, 2005... Mikä tää oli? Jotain miljardeja. Siis ihan järjettömiä summia. Jotenkin mä en edes käsitä tommosia summia. Tuntuu tosi isoilta rahoilta, niin uskallan väittää että tappiot ei olis noin isoja kun jotenkin kohdennettais se tuki oikealla tavalla ja osattais resursoida sitä oikeeseen aikaan oikeeseen paikkaan järkevällä tavalla - ja tarpeen mukaan, tarvelähtöisesti.

Poo [00:08:31]: Niin ja tossa osaamisen kehittämisessä, onhan siinä näkökulmia. Siinä on se yksilön oma näkökulma, et se kuuluu jonnekin. Se pääsee kuulumaan ryhmään. Se saa tukea. Se saa lisää itselleen sitä pintaa mistä ponnistaa eteenpäin, oppii tuntemaan itseään. Et organisaatiolla on varmaan toisennäköinen näkökulma ja valtakunta toivoo just tämmöstä et me ei menetetä näin isoja rahoja. Paljon semmosia asioita minkä äärellä pyöritään, mutta mitä työvalmentaja näkee tässä?

Pee [00:09:01]: No siis, ite tällä hetkellä hyvin pitkään työskennellyt nuorten parissa, niin mä nään ton yksilön näkökulman nyt itse omassa työssäni hyvin vahvana ja jotenkin se, että kun nuorille... Nuoret elää tässä hetkessä ja se aikajänne jotenkin on vähän erilainen kuin se, että he ei... He ei niinkun nää välttämättä tietyllä tavalla sitä omaa kehittymistään tai sen merkitystä organisaation näkökulmasta välttämättä, eikä valtakunnan näkökulmasta, vaan se että meidän työhön valmentajana jotenkin pitää päästä sinne nuoren maailmaan sisään, niin jotenkin mulla on se yksilön näkökulma hyvin vahvasti aina tapetilla arjessa. Mut totta

kai isossa kuvassa mä myös ymmärrän itse ton organisaation ja valtakunnan näkökulman, mutta, tota...

Poo [00:09:45]: Niin, ei nää varmaan voi olla irrallisia toisistaan.

Pee [00:09:50]: Ei.

Poo [00:09:51]: Niiden pitää jotenkin kulkea kyttyssä yhdessä.

Pee [00:09:51]: Joo.

Poo [00:09:53]: Mutta kuitenkin osaamisen kehittämiseen vaatii kaikkennäköiset rakenteet pohjalle ja sen ilmapiirin siihen, että tätä suoraa osaamisen kehittämistä kaikille ja riittävää johtajuutta ja mitä vielä - suunnitelmallisuutta.

Pee [00:10:05]: Joo.

Poo [00:10:06]: Sitä, että ihmiset osaa itse ohjautua näihin asioihin, tai saa riittävästi tukea. Aika isoja vaatimuksia.

Pee [00:10:11]: On ja sit jotenkin mä nään, että sit tietyllä tavalla on ne tukitoimet mitä tahansa ja itse työvalmentajana tietyllä tavalla pyrin vaikuttamaan siihen ja paljon käyn keskustelua esimerkiksi opiskelijoiden kanssa siitä, että millä tavalla mä itse voin vaikuttaa siihen ilmapiiriin missä me kaikki tehdään yhdessä töitä. Ja tietyllä tavalla sitten se ylipäättään se, et mä voin ja mun pitää ottaa itse vastuuta myös asioista. Se on yks näkökulma myös siihen työvalmennukseen ja siihen työvalmennuksen työotteeseen, että siitä opiskelijasta tulee tämmönen toimija ja vastuunottaja. Mutta sit nimenomaan siihen myös tarvitaan sit myös ei pelkästään kannustavaa ilmapiiriä, vaan myös turvallista ilmapiiriä.

Poo [00:10:59]: Se on ihan totta ja se kasvattaa sitä itseohjautuvuutta, kun saa siihen malleja ja ohjeita ja tukea ja kaikkea, eikä ohjaa sit tähän et kun se teema täällä että nuoret ja työttömyys... Me on nostettu sitäkin täällä esille itse, että oikeesti nuorisotyöttömien määrä tällä hetkellä, mitä Hesari sanoo... Jotain 3.6. oli kirjoitus siellä, että ennustetaan että nuorisotyöttömien määrä kääntyy laskuun tänä vuonna, mut silti niitä on enemmän kuin

ennen koronakriisiä ja että eriarvoisuus ja pahoinvointi on lisääntynyt, niin tän täytyy näkyä työvalmennuksen kentällä.

Pee [00:11:36]: Joo, koska sitten tässä nyt selkeesti näkyy, että opiskelijoiden on tosi vaikea työllistyä. No joo, koronalla on omat vaikutuksensa, mutta sitten ollaan mietitty ja meillä on nyt ollut myös tämmönen kokeilu, että meillä on nyt ollut tämmönen korona-lisätuki, jolla tuetaan opiskelijoita kolme kuukautta valmistumisen jälkeen. Tavallaan hänen on mahdollisuus saada työhön valmennusta, niin me mietitään et millä keinoin vähän pitkäjänteisemmin voitais tukea sitten opiskelijoita siinä tilanteessa, kun ei se näytä siinä suhteessa tulevaisuus niin valoisalta, että olis töitä tiedossa. Et kyllä tavallaan, niinkun... Tähän tosiaan nuoret tarviis tukea ja sit se, että mitä ne on sit tulevaisuudessa ne tukimuodot ja mistä niitä olis helposti saatavilla, koska sitten ollaan mietitty että mihin helppo nuorten tulla ja kohdata sit niitä ihmisiä jotka voi auttaa, niin se on mun mielestä myös semmonen tärkeä kysymys, että miten se rakennetaan tavallaan ne puitteet ja organisoidaan se homma, että se tuki on saatavilla.

Poo [00:12:44]: Just näitä matalan kynnyksen palveluita, helposti löydettävyyttä ja nopeita vastauksia, eikä semmosia että tarvii jonottaa ja odotella kauheen kauan. Semmosta inhimillistä kohtaamista.

Pee [00:12:57]: Joo.

Poo [00:12:57]: Sitten tää tuen tarve, kun on puhuttu siitäkin aika paljon... Sä puhuit nyt tässäkin, että opiskellessa näillä työssäoppimisjaksoilla tukea antaa työvalmentaja. Mitäs sit valmistumisen jälkeen, miten se menee siinä vaiheessa?

Pee [00:13:19]: No, tietysti meillä on ohjaamot kunnissa ja sit tietysti meillä on nyt tää Kuntakokeilu, joka sit on tietyllä tavalla... Voi asiakkaaks päästä sinne Kuntakokeiluun sieltä TE-palveluiden kautta. Meillä on erilaisia kunnissa omia palveluja. Muun muassa niinkun mä sanoin, et mä oon itse tehnyt vammaispalveluissa töitä, niin jos sinne on tai siihen palveluun on oikeutettu, niin siellä on työhön valmennusta. Hyvin tällasia monentyypisiä paikkoja. Ja sit tietysti työhön valmentajan yks osaaminen on se, että sitten hän pystyy tekemään sitä palveluohjausta, koska itse näen että nää siirtymävaiheet on tosi tärkeitä sen tuen näkökulmasta ja varsinkin siinä vaiheessa kun esimerkiksi opiskelija päättää opinnot, tai nuori päättää opinnot, niin, niin... Meidän yks tärkeimpiä tehtäviä on katsoa, että se opiskelija ei jää niin sanotusti tyhjän päälle.

Poo [00:14:08]: Mä oon tossa ihan samaa mieltä. Ne siirtymävaiheet on tosi tärkeit. Eihän se tuentarve katoa mihinkään. Jos se on kerran ollut, niin se voi vähentyä ja itseohjautuvuus nousta sieltä, mutta että harvoin se poistuu kokonaan, että pitää olla tietä mistä hakea apua, jos tarvii apua sen jälkeen. Ja työhön valmentajilta vaatii paljon, että tietää sen olemassaolevan verkoston siellä mikä on vastassa, että ne on jotenkin ne prosessit selkeet sitten, että mistä saat jatkotuen opiskelijalle sen valmistumisen jälkeen. Tähän on muuten hyvä... Jos joku kiinnostuu työhön valmennuksesta, niin meillä toteutetaan myös sitä työhön valmennuksen koulutusta ja erikoisammattitutkinto on tarjolla, joka suoritetaan oppisopimuksella, että oma työpaikka on. Ja sitten voi lähteä lisäämään sitä omaa osaamista tähän työskentelymalliin. Sä oot käynyt varmaan itekin tän koulutuksen.

Pee [00:15:05]: Joo, mä kävin silloin, mitähän siitä... 2010-2011.

Poo [00:15:10]: No, ei puhuta näistä vuosista, kun ne tuntuu menevän niin nopeesti.

Pee [00:15:12]: Ei. Niin, kyllä. Mutta joo, olen käynyt itse tämmösen erikoisammattitutkinnon silloin. Se oli silloin työhön valmennuksen erikoisammattitutkinto. Hyvin mielelläni tuen myös henkilöitä jotka sitten on tässä koulutuksessa, koska olen myös toiminut hyvin monessa tapauksessa, tai hyvin monella lailla toiminut työpaikkaohjaajana. Tälläkin hetkellä mulla on yksi EAT:n opiskelija jonka työpaikkaohjaaja tällä hetkellä oon, koska mä nään sitten myös että kun meille tulee uusia osaajia tähän toiminnan kenttään ja työvalmentajiks ja työhön valmentajiks, niin se kehittää myös meidän niin sanottujen konkareiden osaamista. Joka kerta kun sitten olen siinä rinnalla kulkemassa jonkun henkilön kanssa joka opiskelee sitten tätä meidän erikoisammattitutkintoa, niin itse opin siinä matkalla hyvin, hyvin paljon ja näen eri näkökulmia. Ja sitten toisaalta oon ollut myös kauheen onnekas siinäkin mielessä, että, tota... No, sitten on ollut hyvin erilaisissa työtehtävissä ja hyvin erilaisista näkökulmista katsoo tätä työhönvalmennusta kuin minä itse, niin se on kaikkein herkullisin tilanne.

Poo [00:16:22]: Tää onkin mahtavaa kun me tehdään ihmisten kanssa töitä, niin me opitaan joka päivä toisiltamme, eikä jäädä niiden asioiden kanssa yksin. Tää on muuten, siis... Tuo koulutushan on semmosta monimuotokoulutusta ja oppisopimuskoulutusta. Suurin osa tehdään siellä työpaikalla, ne työtehtävät ja muut, että siinä on vain vähäsen lähipäiviä mihin tarvii osallistua sitten. Kehittämisen saa tehdä omalla työpaikalla. Mutta mä luulen, et me aletaan vähän niinkun päättelemään tätä tän kerran sessiota, vai mitä oot mieltä Pee.

Pee [00:16:55]: Kuule Poo, mä oon ihan samaa mieltä, koska mä luulen että me saatais aika pitkä patkka tästä aikaseks, koska me ollaan kovia pähkäilee ja keskustelee, mutta jotenkin...

Poo [00:17:08]: Joo ja mulla on ainakin jo mielessä niitä seuraavia kertoja. Mehän tehdään tästä sarja, et me nostetaan tiettyjä asioita eetteriin vielä, eiks totta. Kesälomien jälkeen seuraava sarja seuraa. Tulkaa kuulolle. Tällä kertaa me varmaan kiitetään kaikkia kuulijoita. Jos kiinnostaa tää asia, nää teemat, niin lukekaa lisää meidän nettisivuilta, Liveopisto.fi, tai tutustukaa siellä meidän Live Mediaan. Tääkin tulee sinne julkaisuna jossain vaiheessa nytten.

Pee [00:17:45]: Ja Pee myös kiittää. Ei muuta, kun hyvää kesää.

Poo [00:17:48]: Kaikille ihanaa kesää.